

نگاهی به نرم‌افزارهای علوم قرآنی

سیده‌اشم شوقي

در همین راستا، تولید کنندگان نرم‌افزارهای علوم اسلامی نیز سه‌های بسزایی در معرفی بهتر و بیشتر مردم با قرآن کریم آیفای کرده‌اند و با تولید انسیوه نرم‌افزارهای علوم قرآنی در حوزه‌های پژوهشی، تحقیقی و آموزشی سهم مهمی در جنبش نرم‌افزاری داشته‌اند؛ هر چند این انسیوه برنامه‌ها در مقابله ژرفای شکرفا این اقیانوس پهناور هیچ کونه تناسبی ندارد.

استفاده و کرید نرم‌افزارهای رایانه‌ای در قرآن پژوهی از بیندازید. مورد استقبال پژوهشگران و علاقه‌مندان به علوم قرآن فرود گرفت.

این نرم‌افزارها با برنامه‌های متفاوت قابلیت دستیابی به مفاهیم، تفاسیر، یافتن لغات و آیات را تسهیل نمود و این امکان را برای همکن فراهم آورده تا بتوانند در کوتاه‌ترین زمان به مطالعات پژوهش‌های قرآنی بپردازند.

در این نوشتار ضمن معرفی تعداد محدودی از نرم‌افزارهای قرآنی، کمبود نرم‌افزارهای تخصصی در جامعه علمی را گوشزد می‌کنیم و جا دارد تولید کنندگان برنامه‌های قرآنی، گام‌هایی برای پیجاد نرم‌افزارهای تخصصی بردارند تا محققان علوم قرآنی برای فعالیت‌های تحقیقی - پژوهشی خود با مشکل همراه نباشند.

به طور کلی، نرم‌افزارهای قرآنی را می‌توان به نرم‌افزارهای تخصصی و پژوهشی، آموزشی و عمومی که بیشتر ترکیبی از آموزش و پژوهش می‌باشند، تقسیم نمود.

مقدمه

در جهان اشوبزده کنونی که ارزش‌های در میان هیاهوی دنیا طلبان و بیماران تبلیغات مسیحی انان به فراموشی سپرده شده، خلاً معنویت بیش از هر زمان دیگری رخ نموده و موجبات عصیان و تجزیه از زندگی سرد، بی‌روح و بی‌پشتوانه کنونی را فراهم کرده است. این رو، برای مسلمانان، بیش از هر زمان دیگر، ضرورت حاکم نمودن فرهنگ و حیاتی در متن زندگی فردی، اجتماعی و سیاسی حساس می‌شود.

برای احیای این فرهنگ و حیاتی، باید به منبعی سرشار از معنویت دست یابیم که کمتر در دسترس تغیر و تحول قرار گیرد و برای همیشه اصالت خود را حفظ کند. قرآن، یکانه کتاب اسلامی است که از بدو نزول تا کنون و برای همیشه اصالت خویش را حفظ کرده و خواهد کرد. این رو، اسنایی و تحقیق درباره این کتاب مقدس یک ضرورت انکار ناپذیر خواهد بود تا از نزدیک با کلمات و تفہی ناب الهی آشنا شویم.

متاسفانه اسنایی و اکاهی مسلمانان و حتی بسیاری از محققان و تحصیل کرده‌گان از قرن اندک و ناچیز است و قرآن این کونه که شایسته ان است، جایگاه خویش را در میان جوامع اسلامی پیدا نکرده است. ابته پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی به رهبری امام خمینی (س) که خود معنی و مفسر بزرگ قرآن بود، قرآن درخششی دیگر یافت و اهنگ گرایش به قرآن و معارف آن به کونه‌ای فراکیم در میان عموم مسلمانان، به ویژه جوانان، اغاز شد.

۱. نرم‌افزارهای تخصصی و پژوهشی

جامع تفاسیر نور

تفسیر تریبی قرآن کریم که توسط حضرت آیت الله جوادی
املی بیان شده اختصاص دارد.

در این نرم‌افزار علاوه بر متن کتاب تسنیم، صوت و متن صوت
دروس با امکانات ویژه در دسترس محققان علوم قرآنی قرار
گرفته است.

امکان جستجوی لفظی در متن درس‌ها و کتاب، چاپ کلیه
متنون و نیز یادداشت برداری، از دیگر امکانات این برنامه می‌باشد.
این لوح فشرده که به صورت چند رسانه‌ای تهیه شده، نیاز به
نصب ندارد و به صورت Autoran اجرا می‌شود. از قسمت‌های
دیگر این نرم‌افزار باید به آشنایی با زندگی نامه آیت الله جوادی
املی همراه با تزئیده تصاویر و فیلم از مجالس سخنرانی ایشان
شاره کرد.

قرآن در اینترنت

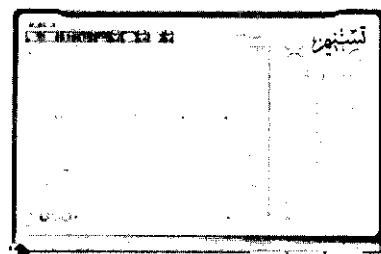
برنامه جامع تفاسیر نور که توسط مرکز تحقیقات کامپیوتری
علوم اسلامی عرضه شده است، به سرعت جای خود را در میان
قرآن پژوهان و محققان علوم اسلامی باز کرده و از نرم‌افزارهای
موفق پژوهشی می‌باشد.

این برنامه به دلیل برخورداری از ترجمه‌ها و تفاسیر متعدد و
امکانات متعدد پژوهشی و نیز کاربردهای ویژه‌ای که برای
علاقه‌مندان به معارف قرآن دارد، در سیزدهمین نمایشگاه بین
المللی قرآن کریم، عنوان نرم‌افزار برتر را از آن خود کرد.

برنامه جامع تفاسیر نور، از ابتدا به منظور ارائه کتابخانه جامع
ترجمه و تفسیر قرآن و پاسخگویی به نیازهای قرآن پژوهان
 Traffah و تولید شده است. در این برنامه مهم‌ترین و معترض‌ترین
 تفاسیر شیعه و سنی کنجانده شده و به جرأت می‌توان گفت چنین
 حجمی از تفاسیر و ترجمه‌های قرآنی تا کنون در هیچ یک از
 نرم‌افزارهای اسلامی در داخل و خارج کشور به صورت یکجا
 جمع نشده است. در این نرم‌افزار متن کامل ۳۰۲ عنوان کتاب در
 ۱۴۹ جلد، ۵۵ عنوان ترجمه فارسی شامل ۲۱ ترجمه برگرفته از
 تفاسیر که برای نخستین بار به صورت مستقل عرضه می‌گردد و
 نیز ۴۷ ترجمه در ۲۵ زبان دیگر در این برنامه گنجانده شده است.
 ۵ فرهنگ‌نامه قرآنی، ۴ عنوان لغت‌نامه عربی و فارسی و ۳
 او انگاری انگلیسی قرآن کریم از دیگر امکانات این برنامه است.

در خصوص امکانات پژوهشی موجود در این برنامه باید به
 قابلیت: علامت‌گذاری در متن، حاشیه‌نویسی بر متن، نمایه‌زنی بر
 متن و رنگی کردن متنون اشاره کرد.

تسنیم

این لوح فشرده که توسط مؤسسه فرهنگی - تحقیقاتی اسراء
تهیه شده و در دسترس کاربران قرار گرفته، به مجموعه دروس

امروزه بارشده و گسترده اینترنت، مراکز، مؤسسات و افراد
گوناگون، اطلاعات و منابع ارزشمندی را در زمینه قرآن و معارف
الهی در قالب‌های مختلف بر روی این شبکه جهانی منتشر
کرده‌اند. ولی استفاده مطلوب از آن‌ها نیازمند آشنایی با چگونگی
شناسایی و بازیابی بهینه اطلاعات و جستجوی کارآمد در اینترنت
است. افزون بر این، چنین کاری مستلزم صرف هزینه و وقت
بسیاری می‌باشد.

بخش پژوهش شبکه اطلاع‌رسانی نور برای رفع این مشکل،
 مجموعه‌ای از بهترین و تازه‌ترین اطلاعات و پایگاه‌های قرآنی را
 شناسایی، ارزیابی و طبقه‌بندی کرده و گزیده‌ای از آن‌ها در قالب
 نرم‌افزاری تحت عنوان «قرآن در اینترنت» ارائه کرده است تا
 ضمن دسترسی سریع و آسان، علاقه‌مندان و قرآن پژوهان گرامی
 را با قرآن و پایگاه‌های قرآنی اینترنت آشنا کند.

در این نرم‌افزار ضمن بهره‌گیری از اطلاعات ارزشمند و متعدد
 بیش از ۶۵ پایگاه قرآنی معتبر، مراحل پیاده‌سازی، تصحیح و
 تنظیم اطلاعات و برنامه‌نویسی‌های لازم برای افزودن
 قابلیت‌های مورد نیاز کاربران انجام شده است.

این برنامه دارای قابلیت‌های مهم می‌باشد که در قالب ۱۲
 بخش طبقه‌بندی شده و تحت عنوان ۱۲ گزینه در صفحه آغازین

تولید شده است. این برنامه با رعایت کلیه اصول آموزش و با توجه به نیازهای روحی این گروه سنی تدوین گردیده است. علاوه بر بخش‌های آموزشی که در صبا وجود دارد، جذایت‌هایی چون داستنی‌ها، فیلم، بازی و سرکرمانی و قصه‌های قرآنی نیز در برنامه گنجانده شده است. از مهم‌ترین بخش‌های این برنامه می‌توان به مدرسه قرآن که شامل: آموزش تجویید به همراه مثال‌ها و تمرین‌های گوناگون و متنوع؛ آموزش روخوانی به شیوه‌ای جذاب؛ علوم قرآنی و بیان مباحث مربوط به آن در قالب فصل‌ها و بخش‌های مختلف است، اشاره کرد. همچنین بیان نکات تربیتی و اخلاقی با استفاده از آیات قرآن، معرفی سوره‌های قرآن با بیان محتوای آن‌ها، بیان اداب و احکام تلاوت و حفظ قرآن کریم، از دیگر بخش‌های این برنامه می‌باشد.

یکی دیگر از بخش‌های مهم این نرم‌افزار «ندای ملکوت» است که خود شامل سه قسمت ترتیل، قرائت و حفظ است. در قسمت ترتیل، دو دوره ترتیل قرآن کریم با صدای استاد پژوهش‌کار و استاد سدیس به همراه برگزیده تفسیر نمونه و امکان پژوهش در متن قرآن کریم ارائه شده است. در قسمت قرائت، قرائت‌های زیبایی از مشهورترین قاریان به همراه اینیمیشن و تصاویر زیبا و متناسب با آبات آورده شده و در قسمت حفظ، امکان حفظ کل قرآن کریم با استفاده از بهترین و جدیدترین روش‌های ارائه شده است.

این نرم‌افزار که توسط مؤسسه فرهنگی یاسین تولید شده، بر مسنمان را بر آن داشته تا به عنوان یک تکلیف الهی قرآن *لایم* نرم‌افزارهای موفق در بخش آموزش جوانان و نوجوانان می‌باشد.

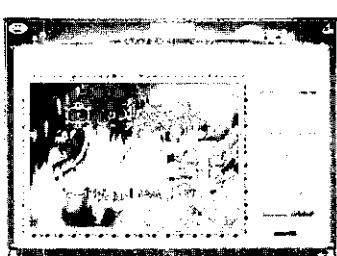

۲. آموزشی

در احادیث اسلامی برای تعلیم و تعلم قرآن کریم سفارش شده و برای اجر و پاداش فراوانی در نظر گرفته شده است. این امر مسنمان را بر آن داشته تا به عنوان یک تکلیف الهی قرآن *لایم* نرم‌افزارهای موفق در بخش آموزش دهد.

برای آموزش قرآن در هر عصر و هر زمان شیوه خاصی به کار گرفته شده و امروزه با توجه به پیشرفت و فناوری روز، تولید نرم‌افزار و ارائه آن به جامعه، روش بسیار ساده‌ای جهت آموزش قرآن است که دارای محسن بسیاری نیز می‌باشد. نرم‌افزارهای آموزشی اعم از آموزش حفظ، قرائت، تجوید و روخوانی، برای سطوح مختلف سنی تولید شده که در ذیل به بعضی از آن‌ها اشاره می‌کنیم:

دبستان قرآن

«دبستان قرآن» یکی دیگر از مجموعه برنامه‌های آموزشی و کمک آموزشی کتاب قرآن است که از کلاس اول تا کلاس پنجم ابتدایی در سی دی‌های جدکانه آموزش داده شده و دارای بخش‌های مختلف می‌باشد. مهم‌ترین بخش آن «مدرسه قرآن» نام دارد و جوانان و نوجوانان می‌توانند از تدریس کتاب قرآن با روشی نو و هماهنگ با سیستم آموزش و پرورش استفاده کنند. تمامی این تدریس‌ها با تصاویر مناسب، قرائت‌های زیبا و دلنشیز و مطالب حاشیه‌ای جالب همراه می‌باشد.

صبا

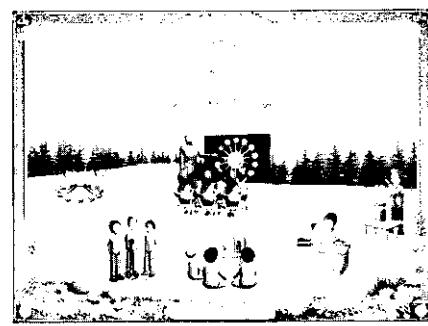
نرم‌افزار صبا که برای کروه‌های سنی مختلف تولید شده، برنامه‌ای قرآنی است که برای آموزش گروه سنی ۱۲ تا ۱۶ سال

از دیگر بخش‌های این نرم‌افزار باید به «آوای وحی» اشاره کرد که کاربر در آن جا علاوه بر گوش دادن به قرائت و ترتیل سوره‌های کوتاه قرآن با صدای استید مشهور جهان، امکان حفظ سوره‌های کوتاه قرآن به دو روش تکرار آیه و روش تکرار سوره را دارد. از بخش‌های جذاب این برنامه، آشنایی با مقصومان است که برای هر یک از ایشان توضیح مختصری به صورت صوتی ارائه شده و کاربر با انتخاب هر مقصوم آن را می‌شنود.

قصه‌های قرآنی، نعمه‌های جذاب و شنیدنی، پیام‌های اخلاقی و تربیتی و زنگ تفریح که شامل سرگرمی‌هایی همچون ساختن کاردستی با اشیای مختلف، مار و پله، جورچین، دوتایی و لبخند است، از دیگر قابلیت‌های این برنامه به شمار می‌رود.

این نرم‌افزار که توسط مؤسسه فرهنگی یاسین تولید شده است، برای توعی و ارتقای سطح علمی دانشآموزان قسمتهای مختلفی همچون «آشنایی با اماکن اسلامی»، «دانستنی‌های قرآن»، «معماهای قرآنی»، «گلزار ادب» و «دنیای شگفت حیوانات» را برای جوانان و نوجوانان در نظر گرفته است.

قرآن و انسان

لوح فشرده «بیان»، یکی دیگر از برنامه‌هایی است که با هدف آموزش روحانی قرآن کریم به شیوه‌ای نوین و جذاب تهیه شده است. در این برنامه، علاوه بر آموزش روحانی و روان‌خوانی قرآن کریم که با استفاده از متدهای جدید آموزش و ارائه تمرین می‌باشد، یک دوره ترتیل قرآن کریم به همراه هفت ترجمه و یک ترجمه گویا در آن گنجانده شده است. از دیگر بخش‌های این برنامه می‌توان به سرگرمی‌های آموزنده و جذاب و چندین قطعه فیلم و تواشیح اشاره کرد.

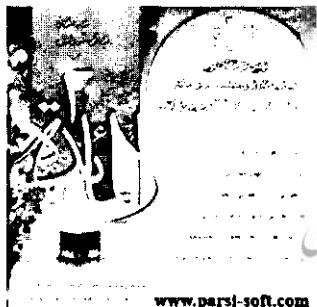
یکی دیگر از نرم‌افزارهای موفق در بحث آموزش «المائدہ» می‌باشد که توسط شرکت پیغام نور رایانه وارد بازار شده و در دسترس قرآن پژوهان قرار گرفته است.

در این برنامه علاوه بر آموزش کامل روحانی و روان‌خوانی قرآن کریم، آموزش کامل تجوید قرآن کریم، آموزش کامل مباحث صوت و تمرینات صداسازی و آموزش مقامات قرآنی از استید مشهور کشور وجود دارد. زیباترین تلاوت‌های مجلسی جهان اسلام، ۸۷ تلاوت مجلسی کامل ترتیل قرآن کریم، ارائه ۲ دوره کامل تفسیر المیزان و تفسیر نمونه و ارائه ۵ دوره ترجمه فارسی قرآن کریم، از دیگر امکانات کاربردی این نرم‌افزار می‌باشد.

از دیگر قابلیت‌های برنامه باید به امکان جستجوی لغات قرآن کریم (کشف الآیات) به همراه مشاهده متن و ترجمه اشاره کرد.

لوح فشرده «قرآن و انسان» از دیگر نرم‌افزارهای آموزشی است که در آن آیات موضوعی متناسب با مباحث علمی و فیلم‌های منتخب و مرتبط با موضوعات انسان و قرآن وجود دارد. در این برنامه علاوه بر معرفی پایگاه‌های اینترنتی و مرتبط با موضوعات علمی قرآن و انسان، کاربر می‌تواند به قرائت آیات موضوعی با صدای استاد منشاوی و عبدالباسط گوش فرازد. از دیگر امکانات این نرم‌افزار باید به واژگان اهل بیت از دیدگاه قرآن، فرهنگ هوشمند انگلیسی - فارسی، بخش تواشیح و گالری تصویر منتخب اشاره کرد.

این نرم‌افزار توسط مؤسسه فرهنگی جهان رایانه کوثر تولید و وارد بازار شده است. در همین راستا، باید به نرم‌افزارهای دیگر این مؤسسه مانند: قرآن و حشرات، قرآن و زمین، قرآن و دریا، قرآن و گیاهان، قرآن و ابر و باد، قرآن و سلامتی، قرآن و حیوانات نیز اشاره کرد.

مرکز تحقیقاتی کاپی‌رایت علوم اسلامی

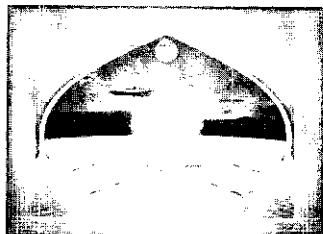
www.parsi-soft.com

کوثر (آموزش روخوانی قرآن)

اصلی آن که آموزش تجوید به شیوه‌ای نوین و جذاب به همراه تصاویر و تمرین است، دارای چندین قطعه فیلم، تواشیح، ابتهال و ترتیل قرآن کریم می‌باشد. در این نرم‌افزار امکانات جانبی چون: ساعت گویا، زنگ خبر، پخش اذان به افق شهرهای مختلف و سرگرمی‌های جذاب و دیدنی قرار داده شده تا کاربر هنگام استفاده از این برنامه احساس خستگی نکند.

۳. عمومی ضحي

این نرم‌افزار سریع‌ترین، ساده‌ترین و جامع‌ترین شیوه آموزش روخوانی و روشنخوانی قرآن کریم را در پنج درس ارائه می‌دهد. به کارگیری ابزارهای چند رسانه‌ای، تشویق و تمرین‌های مناسب، از دیگر ویژگی‌های این نرم‌افزار است. کوثر به سفارش مؤسسه علوی زاهدان تهیه شده و تدریس و تدوین آن توسط استاد علی اصغر بخشی انجام شده است.

ذکر

نرم‌افزار ضحی که در زمینه قرآن کریم عرضه گردیده، مشتمل بر ۲۰ دوره ترتیل قرآن کریم به همراه زندگی‌نامه قریان و شش نسخه ترجمه قرآن به زبان‌های فارسی و انگلیسی است که در دو قالب DVD و CD ارائه شده است. نوشتاری درباره قن ترجمه قرآن و بررسی ترجمه‌های موجود و نیز قطعات مختلف از فیلم‌ها در این برنامه گنجانده شده است.

تولید این نرم‌افزار توسط دفتر تحقیقاتی یاسین صورت گرفته و بیشتر حنبل پژوهشی و آموزشی دارد و به سه زبان فارسی، عربی و انگلیسی تهیه شده است.

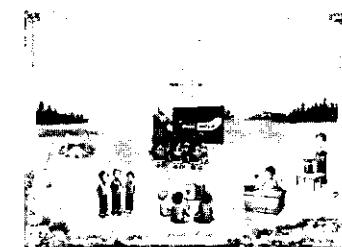
«ذکر» به منظور امکان حفظ قرآن کریم با رعایت کلیه قواعد و اصول حفظ قرآن تدوین شده است. کاربر بایستی از این نرم‌افزار، امکان حفظ قرآن کریم از طریق انتخاب دوره بقابلیت تکرار دلخواه دارد.

ندا

این برنامه دارای بخش‌های مختلف دیگری نیز می‌باشد که از آن جمله می‌توان به: ندای ملکوت، برگزیده تفسیر نمونه، سرگرمی‌های آموزنده و جذاب، چندین قطعه فیلم و امکانات جانبی مورد استفاده کاربران اشاره کرد که در یک سی دی تهیه شده و در اختیار کاربران قرار گرفته است.

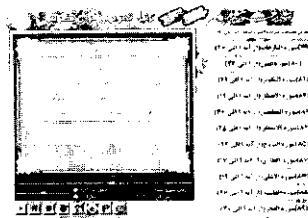
برهان

این نرم‌افزار به سه زبان عربی، فارسی و انگلیسی است و توسط دفتر تحقیقاتی یاسین تولید شده است. این نرم‌افزار شامل حدود ۱۴ ساعت قرائت قرآن و تواشیح (۷۸ مورد از تلاوت‌های زیبا و جذاب قاریان مشهور جهان و ۱۴ تواشیح) و چندین مقاله می‌باشد. برای دست‌یابی آسان به تلاوت مورد نظر، مجموعه آن‌ها در دو گروه جداگانه سوره و قاری دسته‌بندی شده است. کاربر می‌تواند با هر یک از این دو روش به تلاوت دلخواه خود برسد.

این برنامه به منظور آموزش تجوید قرآن کریم تهیه و در دسترس کاربران قرار گرفته است. در این لوح فشرده علاوه بر بخش

ترتیل تصویری قرآن

بهره‌های فراوان و چشمگیری از این نرم‌افزارها می‌برند و در این باره کارهای شایسته و در خور توجهی صورت گرفته، اما کاستی‌هایی در این نوع برنامه‌ها وجود دارد که قابل انکار نیست. یکی از کاستی‌های این نوع نرم‌افزارها را باید عدم برآوردن نیاز پژوهشی پژوهشگران برشمرد؛ چرا که بیشتر این نرم‌افزارها به دو بخش عمومی و آموزشی اختصاص دارد و نرم‌افزارهایی که پاسخگوی نیازهای محققان در بخش خصوصی باشد، کمتر از حد نیاز است.

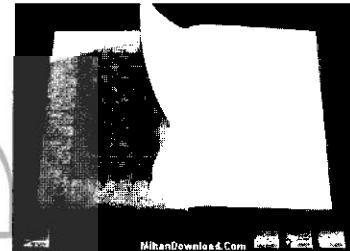
از دیگر نکاتی که باید در قسمت نرم‌افزارهای تخصصی مورد توجه قرار گیرد، ایجاد قالب‌های کاربردی در نرم‌افزار است که از آن جمله می‌توان به: قابلیت جستجوی لفظی و موضوعی با سرعتی مناسب، امکان مشاهده متون، جستجو و قابلیت تعیین محدوده آن به صورت کلمه و عبارت، امکان فیلترداری و نمایه‌زنی و انتقال مطالب به یادداشت و امکان چاپ آن‌ها اشاره کرد.

همچنین گنجاندن فرهنگ‌های تخصصی واژگان قرآنی مانند: مفردات راغب، التحقیق، قاموس القرآن و مجمع البحرين به غایی پژوهشی نرم‌افزارهای تخصصی می‌افزاید. در قسمت نرم‌افزارهای عمومی و آموزشی نیز بهتر است به مباحث اخلاقی و تربیتی مرتبط با آیات قرآن و همچنین قصه‌های قرآنی توجه ویژگی شود که در نرم‌افزارهای موجود کمتر بهین مباحث پرداخته شده است. در آخر، وظیفه خود می‌دانم تا از تمامی کسانی که با تولید این نوع نرم‌افزارها از معارف بلند قرآنی دفاع نموده و به گسترش تعالیم الهی کمک شانایی می‌نمایند، تشکر و قدردانی کنم. ■

این برنامه به دو صورت **VCD** و **DVD** ارائه شده که شامل متن قرآن، ترجمه آیت الله مکارم شیرازی و ترتیل استاد منشاوی است.

این مجموعه در سی عدد **VCD** که در دستگاه‌های ویدئو سی دی قابل استفاده است و نیز ۶ عدد **DVD** مخصوص دستگاه‌های دی‌وی‌دی خانگی، ارائه کردیده است.

قرآن و عرفان

نرم‌افزار حاضر شامل ترتیل قرآن با صدای دلنشیز استفاده

سعدالعامدی به همراه تصاویر صفحات قرآن و ترجمه‌های متعدد است. ترجمه فارسی آیت الله مکارم شیرازی، ترجمه استاد فولادوند، ترجمه انگلیسی و آشناسی قرآن به انگلیسی تفسیر ادبی و عرفانی خواجه عبدالله انصاری برای اولین بار در این نرم‌افزار گنجانده شده است.

علاوه بر این، مجموعه‌های زیاد دیگری در حوزه عنوان قرآنی، خصوصاً بخش اموزش و کودکان، تهیه و تولید شده که از جمله می‌توان به مجموعه‌های: اوای وحی، اوای کوثر، الرحمن، سليم، تبیان، تنزیل، قدر، مبین، نشر، نور الانوار، توحید و هدی اشاره کرد. (۱)

همچنین در خارج از کشور نیز نرم‌افزارهایی به زبان عربی و انگلیسی تولید شده که می‌توان به «سنبلیل»، «صخر» تولیدی شرکت العالمية، «علیمه» تولید شده در کشور مصر و «حافظ» که تولید کشور ترکیه است، اشاره کرد که باید در مقاله‌ای جداگانه مورد بحث و کفتگو قرار گیرند.

سخن آخر

نکته قابل توجه این است که هر چند پژوهشگران قرآنی

پی‌نوشت‌ها:
۱. برای آشنایی بیشتر با نرم‌افزارهای قرآنی مذکور می‌توانید به معرفی ۱۱۴ سی دی قرآنی به اهتمام علی عزتی و محمد رضا مسیب زاده در پایگاه گروه درسی قرآن به نشانی <http://quran-dept.talif.sch.ir/index.php> مراجعه کنید.

منابع:

۱. پایگاه اطلاع‌رسانی مؤسسه تولید نرم‌افزار اسلامی (متنا) <http://www.matnaa.com/home/home.aspx>
۲. مؤسسه فرهنگی هنری یاسین امین (بخش نرم‌افزارهای قرآنی) <http://www.yasinjr/product/goran.asp>
۳. پایگاه اطلاع‌رسانی مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی <http://noorsoft.org>
۴. پایگاه اطلاع‌رسانی دار القرآن <http://www.quran-defa.ir>